

TEDESKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA – INDUSTRIJA ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Ugodna klima za poslovno-tehnično sodelovanje in kapitalno vlaganje

IZ RAZGOVORA Z GEN. DIREKTORJEM ZP ISKRA VLADIMIROM LOGARJEM PO VRNITVI IZ AMERIKE IN KANADE

Pred kratkim se je vrnil gen. direktor Iskre tov. Vladimir Logar, ki je bil kot član jugoslovanske gospodarske delegacije na obisku v Ameriki in Kanadi. Uredništvo mu je takoj po vrnitvi stavilo dve vprašanji in sicer:

1. Kot član jugoslovanske gospodarske delegacije ste bili v Ameriki in Kanadi. Uredništvo ima željo da poveste na-

Gen. direktor ZP ISKRA Vladimir Logar

šim bralcem kakšni so bili vaši vtisi, ko ste obiskali nekatera podjetja v navedenih državah?

2. Pri obisku ste verjetno ugotavljali, kje bi se ISKRA lahko uveljavila na teh tržiščih. Kakšne so vaše ugotovitve?

Na gornji vprašanji smo v razgovoru dobili naslednji odgovor:

Po mojem mišljenju je ta obisk zelo interesanten in pomemben za Iskro, ker obstaja s strani ameriških partnerjev industrijskih firm, podjetij tudi interes, da sodelujejo z nami. Po drugi strani pa smo ugotovili, da je stališče ameriških državnih organov, da pridejo njihova podjetja na jugoslovansko tržišče. Oni se jasno zavedajo, da ne gre zgolj za komercialni odnos, da bi le oni prodajali svojo robo na jugoslovanskem tržišču, ampak da morajo najti tudi jugoslovanske proizvodne partnerje, da bo moč prodajati blago na jugoslovanskem trgu. Inozemske kompanije se zavedajo, da morajo tudi oni kupovati našo industrijsko blago. To smo jim

jasno povedali ob razgovorih z državnimi organi, kakor tudi v konkretnih razgovorih z nekaterimi večjimi podjetji.

Menim, da je pomembno to, da je sedaj zelo ugodna klima za poslovno-tehnično sodelovanje in kapitalno vlaganje pri jugoslovanskih podjetjih. To je za Iskro velikega pomena, ker imamo že dolgoročno sodelovanje za nekaterimi ameriški firmami, zato želimo, da bi sedaj to sodelovanje prešlo v čvrstjšo obliko in tudi s kapitalnim vlaganjem pri nas. Smisel kapitalnega vlaganja je v tem, da bi mi prišli čim hitreje v naši tehnologiji, v naši proizvodnji do najmodernejših tehnologij, da bi prišli čimprej do najmodernejših znanstveno tehnoloških dosežkov v svetu.

Elektronika prav gotovo sodi v eno izmed branž, kjer so industrijsko razvite države dosegle izreden napredek. Prepada med njihovo stopnjo tehnologije in med našo je nevaren tudi za nas, zato se moramo povezovati v čvrstjših oblikah z močnimi inozemskimi kompanijami. Predvsem zavisi od nas kako bomo konkretno pristopili k razgovoru s temi inozemskimi partnerji in kako bi jih zainteresirali za čvrstjšo povezavo. V veliki meri pa to zavisi od konsolidacije našega gospodarstva v Jugoslaviji. Če bo naša ekonomija čvrsta, stabilna — bo tudi velik interes s strani inozemskih partnerjev za tako povezovanje, če pa bo pri nas situacija labilna, predvsem velja to za devizni sistem, vprašanje inflacije itd. bo vse to negativno vplivalo na močna povezovanja z inozemskimi partnerji.

Jaz sem imel razgovore z nekaterimi predstavniki znanstvenih institucij, kjer je bil sprožen interes sodelovanja za naš zavod in nekatere druge zavode. Nujno je, da bi bilo to sodelovanje čim čvrstše, da bi tudi naši razi-

skovalci razvijali projekte, za katere ima interes tudi ameriška stran, ki bi to tudi financirala. Po mojem mnenju smo postavili dobre kontakte, dobre vezi, sedaj pa zavisi od teh institucij koliko bodo znale same zainteresirati inozemske oz. ameriške partnerje. Po drugi strani smo člani delegacije postavili direktne kontakte z znanstvenimi institucijami za tako sodelovanje. Po moji presoji kar za deva Iskro, je stvar precej zrela, nadalnje delo pa predvsem zavisi od naše zavzetosti, od naših konkretnih predlogov, na podlagi katerih bo inozemski partner videl tudi svoj ekonomski interes za tako povezovanje z našo industrijo.

Prav gotovo inozemski partnerji poznajo Iskro kot veliko Iskro, manj pa posamezne tovarne. Prav zato bomo mi te razgovore vodili na nivoju združenega podjetja Iskra, konkretne pogodbe, konkretni dogovori, bo stvar tudi naših organizacij. V kolikor bo v interesu posameznih naših organizacij, bo do teh poslov

(Dalje na 3. strani)

Iz govora predsednika Tita na prvi konferenci Zveze komunistov Jugoslavije

Od besed k dejanjem

Predsednik ZKJ Josip Broz Tito je 29. oktobra na prvi konferenci ZKJ v uvodnem govoru med drugim dejal, da je med obiski po posameznih krajih v naših republikah spoznal, da v bazi ni dramtizacije in zaskrbljenosti, ker ta realno ocenjuje, in da vendarle napredujemo. Toda lahko bi še hitreje odpravljali nekatere probleme. In ko je že beseda o počasnem reševanju problemov, je poudaril predsednik Tito, potem mislim, da nekateri sklepi IX. kongresa niso bili do konca izpolnjeni, nekaterih pa niti še začeli nismo reševati. Ta konferenca naj torej da spodbudo za to, da bi se vsi komunisti z vso odgovornostjo lotili reševanja prečih problemov. Seveda konferenca, kot je dejal predsednik Tito, ne bo sprejela konkretnih sklepov o našem gospodarstvu, ker je to v pristojnosti skupščin in drugih organov. Toda pokazati je treba smer, v katero naj bi šli. K temu je predsednik Tito dodal, da bi moralo biti že konec različnega vedenja komunistov v organih ZK in v predstavniških organih. V skupščini je marsikdaj slišati, da ji Zveza komunistov poveljuje. Toda tudi v naših skupščinah so člani ZK. Če naj se pogovarjamo ali recimo kritiziramo vodstvo, potem imamo za to konferenco, kongres in druge partijske organe. V skupščini pa se morajo komunisti vendarle ravnati po smernicah in stališčih Zveze komunistov. Zveza komunistov in njeno vodstvo ne sprejemata odločitev in sklepov kar na pamet, temveč v tesni povezavi z delovnimi ljudmi in njihovimi osnovnimi organizacijami. Zato je potrebno, da so vodilni ljudje čim bolj povezani z našimi delovnimi ljudmi, proizvajalci. Če bo teh stikov še več, bomo lažje pregledali razmere in videli, kje je potrebno intervenirati in pomagati, da bi bile stvari še boljše.

Predsednik ZKJ je ob koncu prve konference ZKJ dejal, da je bil njen duh zares takšen, kakršen ustreza takšnemu zborovanju jugoslovanskih komunistov. Že sam podatek, da je govorilo 80 delegatov in gostov, pove veliko.

Če bomo pri izvajanju teh stališč tako enotni, potem ni strahu, da ne bi mogli vseh problemov uspešno reševati. Predsednik Tito je dejal, da je treba zdaj hitro izvesti sprejete sklepe, kajti čas ne dela za nas, temveč proti nam. Ukrepi ZIS, ki so bili sprejeti tudi na konferenci, so po besedah tovariša Tita samo začasni in storjeni so bili zato da bi zaustavili divjanje cen. Zato pa se je treba takoj lotiti priprav za sprejem dolgoročnejših ukrepov. ZIS bo lahko uspešno reševal vse te probleme, če bo imel popolno podporo vseh nas.

Prav tako moramo hitro pripravljati izpopolnjevanje političnega sistema, reorganizacijo najvišjih organov.

Na koncu pa je predsednik Tito zaželel, naj bi delegati prenesli duh zaupanja, ki je vladal na konferenci, med vse komuniste in delovne ljudi.

Nova afirmacija Iskra - CAOP

Sedemnajsto svetovno prvenstvo v gimnastiki je končano. Končani so prenosni Evrovizije in Mondovizije; udeleženci in novinarji so se ponovno raztresli po vsem svetu. Doživljeno je veliko prijetnih trenutkov in presenečenj, med katera vsekako sodi obveščanje občinstva, televizije in tista o rezultatih.

Prvič v zgodovini telovadbe je bila razvrstitev prvih deset posameznikov in vrst s kompletnimi ocenami posredovana publiko prek televizije v približno eni minuti po končani menjavi. V petih minutah je imel tisk na razpolago podrobne tabele z vsemi potrebnimi podatki.

Takšne zahteve so bile postavljene od strani organizacijskega komiteja SPG že pred nekaj meseci. Realizacija je prevzel Center za avtomatizatsko obdelavo podatkov (CAOP) — Iskra. Nosilec naloge je bil projektant

sistema M. Stapski dipl. ing. el.

Naloga bi bila dokaj preprosta v kolikor bi računalnik v Stegnah imel terminal (oddaljeno vhodno-izhodno enoto). Tako pa je bilo treba to nadomestiti z ustrezno organizacijo posredovanja podatkov in premišljenim projektom. To kar je dajalo težo nalogi je bila izredna odgovornost, kajti ročno so se kontrolirale le ocene sodnikov — in časovna natančnost, ker si je televizija lahko privoščila prikaz rezultatov le v času zamenjave orodij oz. se

grevanja tekmovalcev. Če bi informacije prihajale prepoznano, bi bile za svet zgubljene in opravičenost uporabe računalnika vprašljiva.

V prvi fazi reševanja naloge je bilo treba izdelati plan poteka dela v hali Tivoli in ERC z vsemi možnimi varijacijami in korekcijami ter izdelati programe in vnaprej pripraviti podatke. Plan dela naj bi se popolnoma ujemal časovno in vsebinsko z dogajanjem med prvenstvom. To je bilo tudi najtežje, saj so dokončno potrjeni podatki prišli šele nekaj ur pred začetkom tekmovanja.

V drugi fazi realizacije je bilo odločilnega pomena skrajno ubrano delovanje te-

(Dalje na 3. strani)

Kaj pričakujemo od II. kongresa samoupravljalcev

Dobro leto se že pripravljamo na kongres samoupravljalcev in kljub temu smo to srečanje v Sarajevu odložili na šest mesecev, od novembra 1970. leta, na maj 1971.

Sklep o odložitvi kongresa je bil nekaterim hvaležna snov za najrazličnejša ugižanja o vzrokih preložitve. Stvar pa je preprosta. Od kongresa nekaj pričakujemo, in vsi skupaj, torej ne le delegati in še kakšen posameznik, smo dolžni storiti vse, da bodo pričakovanja izpolnjena. Tu pa smo še vedno in po nepotrebnem razdeljeni, pričakovanja so namreč še preveč različna. Rekel bi, da del samoupravljalcev pričakuje, da bo kongres samoupravljalcev edinstvena prilika za urejanje tistih tekočih in dnevnih problemov ekonomske politike, ki nedvomno in resnično povzročajo težave v posamezni delovni organizaciji. Konkretno: predstavniki steklarstva npr. so se zbrali in dogovorili, da bodo na kongresu zahtevali, da se tako imenovana retencijska kvota, udeležba pri devizah pridobljenih z izvozom torej, poveča za odstotek ali dva. Takih in podobnih idej o tem kaj bo kdo na kongresu zahteval (večji kredit, surovine za predelavo itd., ipd.) in povrh še predlagal, da kongres o tem odloča, ni malo. Zagotovo, to vemo že zdaj, bodo taki morebitni razpravljalci razočarani nad kongresom, ker ne bo izpolnil njihovih pričakovanj.

V takih primerih gre za neustrezna pričakovanja. Kongres samoupravljalcev o takih in podobnih zahtevah pač ne bo mogel odločiti. Kongres namreč ne bo nekakšen »superparlament«, niti nadomestek za izrecne svete ali posamezne sekretariate, ki morajo ali bi morali o tem odločiti. S kongresom samoupravljalcev torej ne moremo zamenjati zvezne skupščine, kot z občinsko konferenco ne moremo nadomestiti funkcij občinske skupščine. Res pa je, da skupščine, izvršni sveti, sekretariati in drugi podobni organi dostikrat niso dovolj učinkoviti, da ne odločajo o teh za posamezno delovno organizacijo ali panogo, upoštevajo argumente kratkoročne ekonomske prakse. Torej gre za vprašanja odnosa med samoupravno delovno organizacijo in našim političnim sistemom. Gre za možnost in učinkovitost vplivov samoupravljalcev, ki delajo in se ubadajo s težavami, na odločitve v vseh že naštetih organih tja do zvezne skupščine. Tu stvari še šepajo in prav razprava o razvijanju samoupravnega političnega sistema, predlogi in odločitve so stvar kongresa.

Od kongresa torej pričakujemo, da bo odgovoril in od-

ločal o osnovnih sistemskih vprašanih samoupravne družbe, pri čemer mu bo osnova samoupravna praksa delovnih organizacij in ne le teorija. Kongres potemtakem ne bo samo ocenitev prehojene poti, zgodovinski oris 20 let samoupravljanja, marveč mora pokazati na vsa tista ekonomska, sociološka, politična vprašanja, ki bodo ustrezno rešena zagotovila razvoj samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov. In spet konkretno: kongres bo moral odgovoriti na vprašanja: usmerjanje delitve dohodka delovnih organizacij, in kaj je z delitvijo dohodka med delovno organizacijo in kot pravimo, družbo, ki mora imeti določena sredstva za opravljanje določenih nalog. Trenutno se sredstva delovnih organizacij o tej delitvi ponovno in navkljub vsem resolucijam in deklaracijam iz leta v leto zmanjšujejo. Kongres naj pove in odloči o cirkulaciji sredstev.

Znano je, da proizvodne delovne organizacije vse manj vplivajo na prelivanje tistih sredstev, ki jih vročajo v banke, da je npr. skoraj 50% tekoče proizvodnje kreditirane, torej pri prodaji ali realizaciji, kot pravimo, bolj malo ostane za resnično samoupravno odločanje in gospodarjenje. Kako izpolniti in razviti samoupravne, torej tudi ekonomske odnose v

velikih proizvodnih sistemih, da bodo to resnično na skupnem interesu grajene integracije (zelo pomembno za veliko ISKRO). Dalje je tu odprto vprašanje vlaganja tujega kapitala, odnosa med minulim in živim delom itd. itd. Od kongresa pričakujemo, da bo dal jasne odgovore na večino, če že ne na vsa ta vprašanja, ki zanimajo vsako delovno organizacijo posebej in morajo zanimati vso našo skupnost.

V pripravah na kongres smo ugotovili, da na mnoga od naštetih in tudi na druga vprašanja sploh nimamo jasnih odgovorov ali pa imamo različne odgovore, kar je lahko še slabše. Zato da bi prišli do odgovorov, smo kongres odložili. Menim, da je tako prav, toda resnično se moramo zavedati, da rešitve in predloge ne bodo našli samo nekateri posamezniki, pač pa bi morali o teh temah razpravljati takorekoč v vsaki delovni organizaciji in posredovati svoje poglede že pred kongresom ustreznim pripravljanim odborom. In končno: tudi 385 delegatov iz Slovenije bi se moralo pripravljati na kongres v okviru takih realnih in potrebnih pričakovanj.

Mitja Švab

sekretar koordinacijskega odbora Slovenije za pripravo II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije

SKREGANI S SVETOVNIM FENOMENOM IZUMITELJSTVA

Razdrobljena prizadevanja

Statistični podatki kažejo zastoj na področju izumiteljstva — Zveza izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav ima predloge za aktiviranje izumiteljstva — Ne zapirajmo oči pred stvarnostjo na svetu.

»Po vseh merilih in ob uporabi karkršnihkoli statističnih podatkov v vsestranski problematike organiziranega tehnicega razvoja je Jugoslavija, če izvzamemo Albanijo, na zadnjem mestu v Evropi.« To pravi direktor Zveznega zavoda za patente prof. Stojan Pretnar.

Na milijon prebivalcev smo leta 1960 imeli še okrog 25 izdanih patentov. Nekaj let nazaj to število že ne presega številke 10. Niti po prijaviteljskih rešitvah (patentni urad le nekatere prizna za patente) ne presegamo številke 40. V drugih državah se to število vzpenja znatno višje: na Madžarskem okrog 200, na Nizozemskem 300, v ČSSR 450, v Švici čez 1000 patentov na milijon prebivalcev.

Ne moremo ravno trditi, da izumiteljstvo pri nas zanemarjamo. S tem bi sicer zanikali prizadevanja mnogih gospodarskih, družbenih in političnih dejavnikov. Toda, na drugi strani ne moremo mimo dejstev statistike, velikega zastoja. In prav ta zastoj je tako boleč, zgodovina bo neizprosno beležila njegove posledice.

Največja zaskrbljenost je zaradi jalovega prizadevanja. Zakonski akti, priporočila, stimuliranje; vse to je premalo spodbudno, slabo povezano. Moč tega se izgublja v razdrobljenosti, ozkosti, v nepoznavanju ali pa neobvladaniju problema.

MNOGI PREDLOGI

Izkušnje v razvitih državah kažejo, da mora znanstveno raziskovalno delo postati sestavni del vsake dejavnosti. Nadaljnji razvoj bo to verjetno še bolj potrdil, to zahtevno postavil kot nujnost obstoja. Tudi avtorji izumov in ostalih tehničnih kreacij se za to zavzemajo. Verjetno so oni sami tudi najbolj poklicani, da točno pokažejo, kje jih »čevljev žuli«, kaj jih pri izumitvah, ki so v svetu tako čislane, najbolj ovira.

Zveza izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav v naši republici ima poseben elaborat predlogov za aktiviranje izumiteljstva. Preveč so zapleteni, da bi jih lahko prikazali v novinarski obliki. V glavnem pa se zavzemajo za naslednje:

Mednarodna šola za menedžerje

Svet organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je sprejel projekt, po katerem naj bi ta organizacija ustanovila mednarodno šolo za vodenje podjetja (management).

Projekt morajo odobriti vlade dežel — članic: če se bo to zgodilo pravočasno, bo začel institut delovati že 1971. leta.

Francoski naziv »Institut International de Gestion de la Technologie« je treba razumeti tako, da naj bi bile vodilne osebnosti novega instituta dobro seznanjene s tehnološkimi aspekti vodenja podjetja. Ko bo institut v polnem zagonu, bo sprejel na tečajeh kakih 500 slušateljev.

Kot vodilni predavateljski štab je predvidenih 60 profesorjev in okrog 50 upravnih strokovnjakov. Računajo, da bodo znašali letni stroški inštituta blizu 2,8 milijona dolarjev, ki jih bodo delno refundirali s prispevki vlad, delno industrije, pa tudi z lastnimi prispevki slušateljev.

Mesto Milano je že dalo na voljo samostan iz 16. stoletja Collegio delle Stelline, ki ga sedaj renovirajo in modernizirajo na stroške mesta. Kot se sliši bodo obdržali najprej štededenske tečaje, ki bodo izpopolnjeni tudi z drugimi kratkimi predavanji. Kot šolski jeziki so predvidene angleščina, nemščina in francoščina.

»ELEKTROMOTORJI« ŽELEZNIKI

S seje upravnega odbora

Na 3. redni seji tovarne je dnevni red zajemal naslednje točke: pregled sklepov 2. redne seje UO; finančno poslovanje do konca avgusta 1970; poročilo komisiji; razno.

Po poročilu sodeč, so bili vsi sklepi 2. seje izvršeni. Glede kilometrine je UO določil naslednje kriterije: do 1.200 cm³ 0,70 din za kilometer, nad 1200 cm³ pa 0,75 din za km. Dodatek na osebo odpade. Sklep velja od 5. 10. 1970.

Finančno poročilo za obdobje januar — avgust 1970 kaže ugodno poslovanje. Posebno skrb je UO posvetil kvaliteti izdelkov. Po poročilu kadrovske komisije je UO razpravljal in odobril 3 članom šolanje na VTS in STS in sicer pod pogoji, kot jih določa pravilnik o izobraževanju.

Komisija za družbeni standard je poročala o razdelitvi sredstev za popravilo in gradnjo stanovanjskih hiš. Tako je sedmim članom odobrila kredite za popravilo stanovanj, ki lahko koristijo kredite takoj, enajstim prosilcem pa so odobreni krediti, ki bodo na razpolago po zaključnem računu. Za gradnjo stanovanjskih hiš so bila odobrena sredstva štirim članom kolektiva.

V nadaljevanju se je UO odobrila nakup nove avtomatske telefonske centrale SATC 200/200, ker je sedanja že zastarela in ne odgovarja več potrebam tovarne.

Ker bo tovarna v naslednjem letu praznovala 25-letnico obstoja je UO imenoval posebno komisijo, ki bo sestavila zadevni program in skrbela, da bo proslava ob 25-letnem jubileju tovarne našla širši praznični prizvok.

ABC

Po 1. seji konference ZKJ

Vsi, ki so konferenco ZKJ vestno spremljali ali na njej dejavno sodelovali, kajpada niso pričakovali, da bo prva seja razrešila vse in našla odgovor na katerokoli vprašanje. Njihova pričakovanja pa so se docela izpolnila, ko je konferenca povsem enotno in brez okolišenja ugotovila, da je skrajni čas, da se vse zadeve, ki niso vezane na temeljne družbeno ekonomske odnose, prepustijo republikam, in da zveza obdrži le najpotrebnejše funkcije. Dalje: samoupravljanje je tisti osnovni družbeno ekonomski odnos, v katerem se edinole lahko izrazi in potrdi vloga delovnega človeka. Spremembe našega družbeno političnega sistema pa bodo učinkovale le tedaj, če bomo razrešili osnovna ekonomska protislovja, dali moč samoupravljanju in samoupravljalcu, ko bodo republike, narodi in narodnosti lahko tudi bolj neposredno odgovorni za svoj prihodnji razvoj.

Zdi se izredno pomembno,

da je prva seja konference posebej ovrednotila sedanji gospodarski položaj in ugotovila, da napredka ne bo, če ne bomo krepili reproduktivne moči gospodarstva. Gospodarstvo je v izredno težkem položaju, saj na leto za razne državnne, poldržavnne in pogodbene obveznosti plačuje nad sto milijard dinarjev, za lastno akumulacijo pa lahko odšteje le 3 milijarde dinarjev. Če ohranimo sedanji gospodarski instrumentarij, ki v državi vnaprej določa delitev in porabo, če nadaljujemo sedanjo investicijsko politiko in nedosledno še naprej sprejemamo razne protislovne ekonomske ukrepe, se bo inflacija nadaljevala, prizadeti pa bodo osnovni in življenjski interesi delovnih ljudi. Na prvi seji konference ZKJ so zato s polno odgovornostjo podprli vse tiste ukrepe, ki jih bodo ZIS in drugi organi še sprejeli, da bi stabilizirali naše gospodarstvo in utrdili naš notranjepolitični položaj.

Ugodna klima za poslovno-tehnično sodelovanje in kapitalno vlaganje

(Nadalj. s 1. str.)

prišlo, če pa tega interesa ne bo, do teh poslov ne bo prišlo.

Mi smatramo, da mora Iskra Commerce pri teh razgovorih igrati vlogo številka 1, ker inozemskega partnerja zanima tako trg-marketing, plasma na domačem trgu in povsem razum, tudi na drugih tržiščih. To funkcijo ima seveda Iskra Commerce s svojo mrežo, s svojim potencialom, in je za ta posel najbolj usposobljena.

Mi smo prinesli s seboj precej raznih predlogov, precej materiala, informacij organizacij, najsi bo to ameriških ali kanadskih.

Jaz bom imel podrobnejše razgovore direktno s tovarnami, z Iskra Commerce, leti pa bodo ocenili, ali je ta posel za njih interesanten, ali je to v interesu naše poslovne politike, nakar bodo dana stališča do predlogov.

Nova afirmacija Iskra - CAOP

(Nadalj. s 1. str.)

lefonistk v hali in ERC, luknjačice, interne kontrole, elektronskega računalnika, TV snemalcev, PTT kurirjev ter kontrolne službe, ki je uporabljala teleprinter.

Jasno je, da sistem ni bilo mogoče v naprej preizkusiti, vsaj ne v celoti. Zato živčne napetosti pred začetkom ni manjkalo. Pa vendar je vse skupaj steklo na splošno zadovoljstvo.

Že po prvem dnevu so se najavili strokovnjaki iz Siemens, ki bodo podobne stvari računali na olimpijadi v

Münchnu. Po razlagi sistema so prosili za ogled konkretnega poteka dela in so skupaj z olimpijskim komitejem prišli v Stegne. Njihova izjava, da bi obdelava pri njih 1972. leta vsaj tako uspešno potekala, čeprav z višjo tehniko, je za realizatorje lep kompliment.

In še pojasnilo k pripombam o pomanjkljivosti informacij na televiziji, ker zraven imen ni bilo startnih števil. Že od samega začetka je bil tudi ta podatek predviden od strani CAOP. Nekaj dni pred tekmovanjem pa je bil opuščen na izrecno željo televizije

Na svetovnih prvenstvih in podobnih prireditvah so se doslej kot posredniki rezultatov tekmovanj pojavljale firme, ki so tudi proizvajalec računalnikov in jim to udeleževanje služi kot reklama. CAOP pa je uspelo dobiti to nalogo predvsem zaradi strokovne afirmacije. Prek tabel rezultatov prvenstva je bilo publicirano ime Iskre po vsem svetu. Po tekmovanju, ko se je že 4 dni pojavljal pri vsaki TV informaciji in biltenu napis Iskre, ni informacijske službe, ki ne bi vedela da je rezultate računala ISKRA - CAOP.

Problematika kadrovske dejavnosti v ZP Iskra

POLITIKO ŠTIPENDIRANJA JE TREBA TEMELJITO SPREMENITI

Kakšna je današnja štipendijska politika?

Organizacije ZP (tovarne in IC ter ZZA) na osnovi svojih planov zaposlovanja vsako leto razpišejo določeno število štipendij za študente in dijake srednjih, višjih in visokih šol. In če so razpisi, glede na potrebe, več kot nezadostni (nižji od minimalnih), in čeprav komaj 10—12 % vseh študentov prejema štipendije, Iskra ne more že več let zaporedoma podeliti vseh štipendij, kolikor jih razpišemo!

Tovarne, ki se dovolj zavajajo pomembnosti kadrovske problematike, se še same dodatno angažirajo za pridobitev štipendistov, prirejajo obiske po šolah, imajo predavanja o Iskri in tako z direktnim kontaktom s študenti pridobivajo štipendiste in bodoče mlade strokovnjake.

To je pa tudi vse! Rezultat: Samo polovica strokovnih, vodstvenih in vodilnih delovnih mest je ustrezno zasedenih. In roko na srce, že marsikateri mladi strokovnjak je zapustil Iskro, ker ni »zdržal« pod kakšnim premo izobraženim in k primitivizmu nagnjenemu »šefu«! Bežna raziskava fluktuacije strokovnih delavcev nam je pokazala, da za odhajanje strokovnjakov niso krivi samo OD (osebni dohodki odnosno prejemki) temveč tudi odnosi med nadrejenimi in podrejenimi, izgledi za razvoj in napredovanje mladega strokovnjaka, stanovanje...

Lansko leto je prišlo v Iskro prek 1000 strokovnih delavcev in odšlo tudi nekaj čez 1000, kar kaže, da je iz Iskre odšlo precej znanja, in da bodo novi kadri, ki so na novo prišli, rabili nekaj časa, da znanje, ki je odšlo, osvojijo (da bodo potem spet lahko odšli...). Morda sem nekoliko črnogled, vendar je bolje doživeti prijetna presenečenja kot pa razočaranja. Od teh 1000 pa je bilo skoraj 10 % VS delavcev, ki so odšli (in prišli) iz Iskre. Tako

je, kot da nam je vseeno če nas strokovnjaki zapuščajo (razburjamo se le takrat, kadar nekdo odide v drugo organizacijo ZP!). Kaj pa bomo proizvajali, če ne bomo imeli raziskovalcev, razvijalcev? Kako bomo proizvajali, če ne bomo imeli tehnologov? Kako bomo pa — itd.

Imeti moramo strokovne ljudi, ki znajo svoj posel. Pridobiti jih moramo na ta ali oni način, in ne samo pridobiti, temveč tudi obdržati!

Pomemben način pridobivanja strokovnih kadrov je pridobivanje s podeljevanjem štipendij učencem v poklicnih šolah, dijakom srednjih šol, študentom I., II. pa tudi III. stopnje, ki postaja vse pomembnejša!

Se pomembnejši in zato tudi odločujoči vpliv na odločitev strokovnih kadrov za Iskro, pa je »glas o Iskri, ki gre v deveto vas« (!). Toda kje se sliši ta glas o Iskri?

V radiu? Nel! Na televiziji? Ne. Ali našo javnost vsaj preko časopisa seznanjamo o Iskri in njenih dosežkih? Ali vsaj v tem našem Iskrinem glasilu dovolj uporabljamo moč pisane besede za propagiranje Iskre, njenih proizvodov, za informiranje nas Iskrašev o naši Iskri, o njeni moči, veličini dosežkov, novih izdelkih, potrebah po učenu, izobraževanju, po novih in vedno novih kadrih...? Precej malo, ali skoraj nič. Potem se pa čudimo, da med mladimi ni takega zanimanja za Iskro, kot bi pričakovali, kot nam je potrebno!

Mislim, da so časi za nami, ko je samo ime Iskra privlačevalo staro in mlado, sedaj moramo ven iz naše »dedno obremenjene domišljave kože«, napraviti moramo vsak svojo lastno bilanco in po skupni poti aktivno pristopiti k reševanju kadrovske problematike.

Kaj predlagamo, kdo, kdaj, kako naj napravimo — o tem v naslednji številki.

Igor Slavec

Igor Janhar

Tragično naključje je iztrgalo iz novinarskih vrst tov. Igorja Janharja, glavnega urednika časopisa GLAS v Kranju, s katerim smo vodili tesno in iskreno sodelovanje. Pokojni je bil tudi poslanec republiškega zbora skupščine SRS in aktivni član družbeno-političnih organizacij in društev.

Odlikovala ga je izredna energija, tovarištvo,

skromnost in skrb za vsebinsko bogatitev časopisa, ki naj bi bil po njegovem mnenju, pisan predvsem za bralce. Bil je vedno svež z naprednimi idejami, nenehno pripravljen na tovariške razgovore in sodelovanje. Prav zato ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

Člani uredniškega odbora časopisa »Iskra«

Zamrznjene cene

Ukrepi ZIS so samo začasni in storjeni so bili zato, da bi zaustavili divjanje cen

Dne 29. 10. 1970 so začeli veljati sklepi Zveznega izvršnega sveta, s katerimi so začasno pod kontrolno cene industrijskih izdelkov. Od tega dne dalje proizvodne delovne organizacije ne smejo več zviševati cen svojim proizvodom, trgovina pa marž. ZIS je sklenil maksimirati cene pšenične moke, vseh vrst sladkorja, svinjske masti, olja, masla, riža in rib. Pod družbeno kontrolo so cene vseh vrst kruha razen pečiva, cene svežega svinjskega in govejega mesa, perutnine in mleka. Pod družbeno kontrolo so tudi cene stanarin, komunalnih storitev in prevozov v mestnem prometu. ZIS je prav tako omejil potrošniške kredite. Doslej je najvišji znesek lahko dosegel 10.000 dinarjev, od četrtega pa 6000 dinarjev z ob-

veznim 20-odstotnim gotovinskim pologom. Da bi vtirili uvoz v realne okvire, je ZIS sklenil, da morajo vsi uvozniki za uvoženo blago položiti v dinarjih depozit v višini 50-odstotne vrednosti uvoženega blaga. Po 90 dneh ta sredstva banka vrne. Govorice, da bodo zamrznjeni tudi osebni dohodki, niso resnične!

Ti ukrepi so prva etapa izvajanja stabilizacijskega programa, katerega cilj je zaustaviti nadaljnje naraščanje cen in doseči uravnovešene tekoče plačilne bilance ob najbolj primerni dinamični gospodarstvu. S temi ukrepi bi 1972. leta uskladili cene v Jugoslaviji s cenami na svetovnem trgu in izenačili plačilno bilanco. V takih razmerah bi tudi dinar postal konvertibilen.

9 - mesečno poslovanje

Sanacija tovarne poteka po predvidenem planu — Težave zaradi pomanjkanja obratnih sredstev

Devetmesečni rezultati poslovanja nas ne morejo zadovoljiti. Proizvodnjo so spremljale težave, ki jim nismo bili kos. Največja težava se je kazala v slabem plačilnem prometu. Vedno so bile naše terjatve tudi dvakrat večje od obveznosti, tako da nam ni bilo omogočeno, da bi na zaloga repromateriala imeli zadostne količine. Imeli pa smo nekatere neustrezne zaloge, drugod pa nam je manjkalo najnujnejših artiklov. Če k temu prištejemo razmeroma slab izvoz, ki nam ni omogočil zadostnih deviznih sredstev za uvoz najnujnejšega repromateriala za televizijsko proizvodnjo, potem nam bo jasno, zakaj smo devetmesečni plan dosegli le v 77 % višini.

Res je, da smo v primerjavi z letom poprej realizirali za 2 % več, vendar to ni v skladu s postavljenimi nalogi in predvideno rastjo v republiškem ali zveznem merilu, daleč pa pod rastjo, ki smo jo sami postavili.

V poprečju je bilo izdelano za 659 925 din blaga mesečno, kar ne pušča nobenih viškov za razširjeno reprodukcijo, ali povišanje življenjskega standarda zaposlenih. Pozitivno pri tem je to, da smo uresničili tržni princip proizvodnje, tako da smo bili praktično brez zalog. Poprečne zaloge gotovih izdelkov so znašale 5 % mesečne proizvodnje in so predstavljale le nefakturirane zaloge ne pa tudi neprodane.

V tem trimesečju se je povečal tudi izvoz. Izvozili smo v celoti na konvertibilno področje. Občutno smo povečali naš pozitivni saldo s firmo BRAUN, tako da razpolagamo s pozitivno razliko na kontokorentnem računu, kar do sedaj ni bilo. Kljub povečanemu izvozu pa smo še več uvozili, predvsem na račun televizijske proizvodnje, tako da imamo v devizni bilanci primanjkljaj. To je potrebno popraviti tako, da se preorientiramo pri nekaterih artiklih na domači material, ali na uvoz iz klirinškega področja.

Pri delitvi dohodka ugotavljamo, da se je delež osebnih dohodkov zvišal za 2 % nad planiranim nivojem, medtem ko so sredstva za sklade padla za 1 %. To je po našem mnenju razumljivo, če upoštevamo dejstvo, da smo v zadnjih treh mesecih imeli kolektivni dopust, ki je porušil ta razmerja. Ob normalnem trendu proizvodnje bodo ta razmerja do konca leta prišla v zaželjene odnose.

PROIZVODNJA

V tem letu nas spremljajo vseskozi težave v proizvodnji.

Nekatere so lažje, druge spet težje, ki jih ni bilo mogoče popolnoma odpraviti. Pomanjkanje repromateriala, kakor tudi zastoji zaradi drugih vzrokov, kot so pomanjkanje vode, elektrike, zraka, lomi strojev, neodgovarajoča priprava in spremljava proizvodnje s strani strokovnih služb, pa tudi nekatere pomanjkljivosti v proizvodnji so pripeljali do tega, da 9-mesečna proizvodnja ni bila dosežena v želeni višini. Gibanje proizvodnje po mesecih kaže nihanja, ki si jih ne bi smeli dovoliti, če bi hoteli doseči postavljeni plan v celoti in ustvarjati predvidena sredstva za razširjeno reprodukcijo in za osebne dohodke.

Čeprav je realizacija proizvodnje v letošnjem letu večja kot v letu 1969, nas ne more zadovoljiti dejstvo, da smo dosegli le 77 % postavljenega plana za leto 1970.

V primerjavi s poslovanjem za prvo polletje ugotavljamo, da je gramofonska montaža ostala v okviru postavljenega plana, televizorji so od 20 % v prvem polletju do 30. 9. dosegli 38 % postavljenega plana, brivniki so zaradi nepravočasnega dotoka materiala pod planom, čeprav so v prvem polletju presegli za 4 %. Elektrolihi so iz 75 % v prvem polletju prišli na 91 % plana, medtem ko je proizvodnja zvočnikov naredila največji skok iz 106 na 176 % devetmesečnega plana. Usluge so že vseskozi nad planom.

OBRATNA SREDSTVA

Že v poročilu za prvo polletje smo ugotovili, da je vprašanje obratnih sredstev problem, ki ga najtežje rešujemo. Reševanje ni odvisno samo od organizacijskih težav v tovarni, temveč predvsem od splošne denarne krize v jugoslovanskem merilu. Vse analize, ki bi jih lahko navedli, bi nam pokazale, da sta ravno inflacijska tendenca in splošna nelikvidnost tista elementa, ki nam delata največ težav in onemogočata boljše poslovanje. To ni izgovor in valitev krivde na drugega, temveč dejstvo, ki ga je zelo enostavno dokazati z analizami, ki nam kažejo, da nam drugi dolgujejo dvakrat več kot znašajo naše zaloge ali kot smo mi dolžni dobaviteljem. Postavljeni smo v neugodne pogoje, ker moramo za uvozni material odšteti gotovino, medtem ko naše izdelke prodajamo na čvromesečni ali trimesečni kredit. Zato je obračanje kapitala s katerim razpolagamo zelo počasno in po izračunih se še slabša.

V polletju smo ugotovili, da je za takšno stanje pred-

vsem krivda na kupcih in sedaj lahko rečemo, da se to stanje ni bistveno zboljšalo. Uspeli smo pri nekaterih kupcih popolnoma izterjati dolg, in že tradicionalne visoke terjatve zmanjšati na minimum, vendar so se pojavili drugi. Tako se vrtimo v začaranem krogu pomanjkanja denarja iz katerega se bomo težko izvlekli.

Zaloge so ostale v prejšnjih okvirjih in ne motijo obratna sredstva. Res je, da so nekatere zaloge neprimerno visoke, medtem ko so druge nezadostne, vendar je to čisto operativnega pomena.

ZAKLJUČEK

Pogoji gospodarjenja se v tretjem četrtletju niso izboljšali, zato ne moremo ugotoviti izboljšav. Lahko le ponovimo zaključke, ki smo jih izvedli že v poročilu za prvo polletje:

Poslovali smo uspešno, ne pa tako kot bi želeli in kot smo si predvideli z letnim planom. Pri elementih delitve ni bilo bistvenih odstopanj, ker proporcij, predvideni s planom niso porušeni.

Proizvodni plan je dosežen le v 77 % višini, na kar je vplival predvsem izpad televizijske proizvodnje, ki naj bi nosil glavno breme plana proizvodnje v letu 1970.

Prodaja je bila uspešna in zalog gotovih izdelkov praktično ni bilo. Financiranje je potekalo z majhnimi težavami zadovoljivo, le da je prejemajhen izvoz negativno vplival na dotok deviznih sredstev, nujno potrebnih za uvoz televizijskega repromateriala.

Sanacija tovarne poteka po predvidenem planu in bo zaključena z letošnjim letom v kolikor ne pride do večjih izpadov do konca leta.

VM

Tridimenzionalni film s pomočjo laserja

Hollywoodski režiser Strick («Ulisses», «Rakov povratnik») je predstavil newyorškim reporterjem temeljne zamisli novega filmsko-tehničnega postopka, ki je bil patentiran že v maju tega leta: plastični tridimenzionalni film, ki ga prenašajo na fotografski trak s pomočjo laserskih žarkov in ga je moč gledati brez dodatnih pripomočkov.

Že v naslednjem letu — je dejal Strick — se bo začelo tridimenzionalno snemanje Brechtovega »Življenje Galileja« in komercialno izkoriščanje tega senzacionalnega postopka, ki ga na področju zabavne elektronike primerjajo s startom »Apolla« v vesolje.

Kino-gledalcem se bo odprla nova vizualna dimenzija: gledanje v prostorsko globino. Fizikalna predhodna dela sta opravila ameriška raziskovalca laserja Emmett Leith in Juris Upatnieks. S pomočjo sistema ogledal sta prepolovila laserski žarek takoj po izhodu iz laserske cevi in usmerila del laserskih žarkov neposredno na snemani objekt, drugo polovico pa na ploščo, ki je namazana z emulzijo, občutljivo na svetlobo. Na to fotografsko ploščo (hologram) usmerjajo odbito sliko s snemanega objekta. Pri navadni svetlobi ni moč videti slikovnega odraza; če pa ga osvetlimo z laserskim žarkom, nastane vtis tridimenzionalnosti in slika objekta se zdi, kot da »visi« prosto v prostoru.

Na tem hologramskem postopku dela sedaj samo v ZDA 500 tovarn. Do 1976. leta bodo po presoji strokovnjakov vložili v ta »business« milijarde dolarjev.

Tridimenzionalni filmi producenta laserskih filmov Stricka, so še en način, da se tudi laiki seznanijo s tem tehničnim čudežem.

Strick je ugotovil pri laserskih filmih samo dve pomanjkljivosti: zaradi uporabe izključno laserskega svetlobnega vira, je filmanje možno samo v filmskih studijih. Projekcijska aparatura ima za sedaj še velike dimenzije in zaradi tega bi bilo v kinematografu prostora komaj za 100 ljudi.

Mi—

»Avtomatika« Ljubljana - Pržan

DS sprejel statut

Upravni odbor Avtomatika — Pržan je na svoji 7. redni seji obravnaval Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, Pravilnik o nadomestilih in Pravilnik o normah. Po razpravi so bili pravilniki sprejeti in dani v dokončno potrditev delavskemu svetu tovarne. Obravnaval je tudi Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest, katerega daje v razpravo kolektivu.

Na 4. redni seji delavskega sveta tovarne Avtomatika

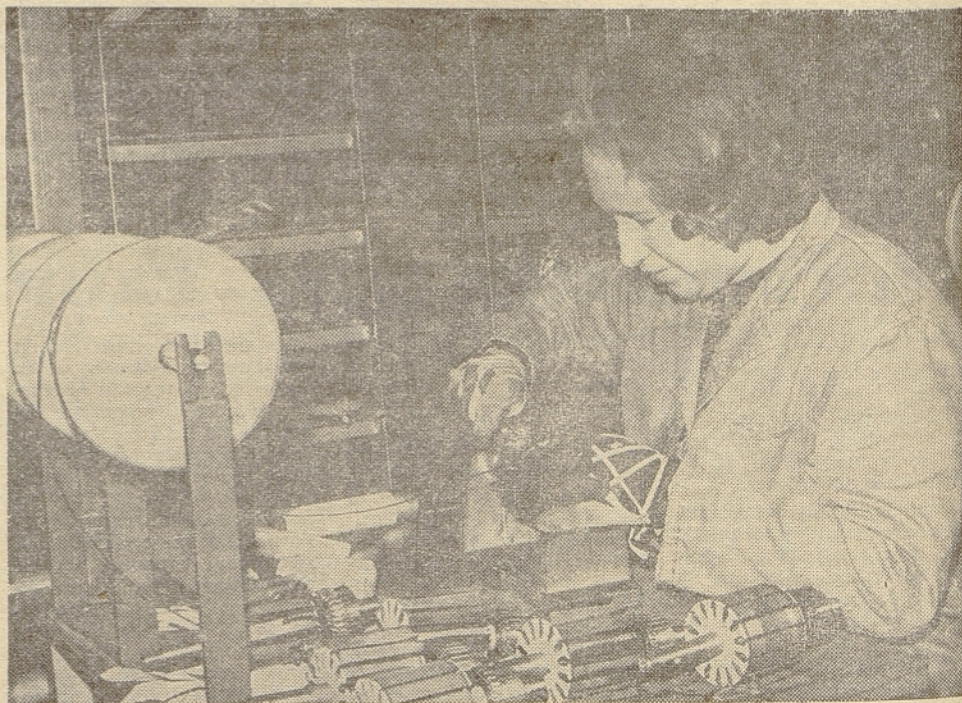
15. 10. 1970 je bil v obravnavi predlog statuta tovarne, ki je bil z nekaterimi popravki (pripombami kolektiva) sprejet: Sprejeti so bili tudi pravilniki:

— Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov

— Pravilnik o nadomestilih

— Pravilnik o normah

Sprejeti pravilniki začnejo veljati 8 dni po sprejetju na DS.

AVTOELEKTRIKA Nova Gorica — Posnetek: navitje rotorja

»Energoinvest« kupuje pamet

Z »Energoinvestovci« sem se imel priložnost seznaniti na letošnjem simpoziju CIGRE v Dubrovniku, kjer so imeli kot energetiki glavno besedo. Z zanimanjem sem prebral v reviji »Privredni vjesnik« reportažo o tem podjetju, ki kaže izredno razgibanost in prodornost doma in na tujem. Za naš časopis so povzete najbistvenejše misli, mnenja in sklepi. Takole pravijo:

»Določili smo koncept in razvojne smeri podjetja. Vemo, kje je naše sedanje mesto in kakšno mesto želimo in moremo imeti v jugoslovanskih, evropskih in svetovnih razsežnostih. Četudi smo za domače razmere gospodarski velikan, smo na evropski lestvici na dnu seznama podjetij srednje velikosti. Imamo pogoje, da se zelo hitro vključimo v družbo velikih evropskih in svetovnih podjetij. Za uresničevanje tega cilja sta na voljo dva načina, dve alternativi: ali zgraditi nove postrojbe in objekte, ali pa zbrati in pospešeno razvijati obstoječa podjetja iz našega proizvodnega programa. Prva varianta je počasnejša, dražja in brez posebnih izgledov. Druga je naravnejša, ekonomičnejša, hitrejša in učinkovitejša. Odločili smo se za drugo varianto.«

To so besede vodilne osebe »Energoinvesta« inž. Emerika Bluma na zadnjem sestanku najvišjega organa samoupravljanja tega velikega kolektiva. Zadostujejo, da dobimo pravo predstavo o »Energoinvestovih« ambicijah.

Kaj je bilo pred tem?

Takšna izjava ima svoje korenine v temeljnih pripravah za reorganizacijo delovanja »Energoinvesta«. Le-to so resda že sankcionirali organi

samoupravljanja, vendar pa bo začela funkcionirati po vrsti tehničnih in praktičnih ukrepov od 1. maja 1971.

Ta veliki kolektiv bo imel šest sektorjev: sektor elektroopreme (13 tovarn), sektor procesne opreme in armature (7 tovarn), sektor avtomatike, sektor gospodinjskih strojev ter sektor barvnih kovin in nemetalov.

To je temeljna shema. Na nivoju podjetja ostanejo skupne službe, načrtovanje in dolgoročni razvoj, izvoz in uvoz, kadrovska politika, finančno poslovanje in še neka druga dela.

Kar zadeva posamezne sektorje, je določeno, da bodo zajemali določeno število ustreznih tovarn in v svojem delokrogu razvijali vse posle — od marketinga, konjunktura, načrtovanja pa do kompjuterizacije.

Stvari so očitno postavljene zelo široko, z veliko samostojnosti in možnosti za akcijo v vsakem sektorju posebej. Od praktičnih stvari bi kazalo omeniti, da bo imel direktor razen namestnika tudi več pomočnikov z jasno razmejenimi pristojnostmi glede dela. Direktor sektorja je varianta glavnega direktorja, seveda z manjšimi pristojnostmi.

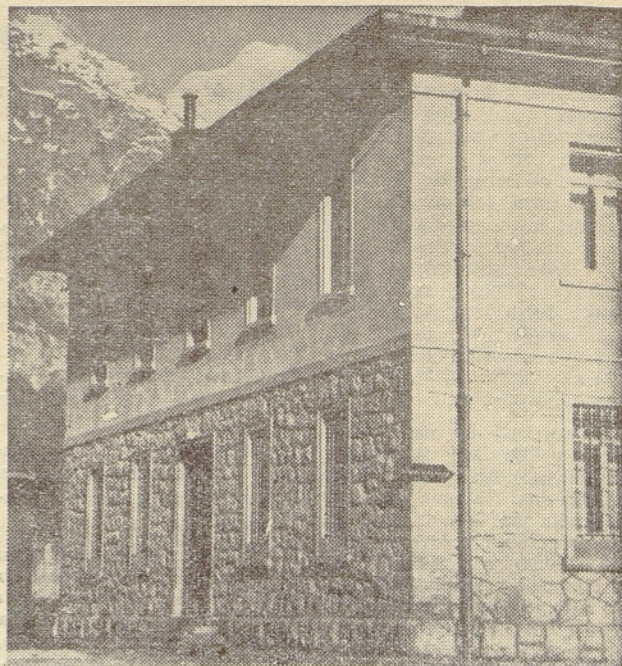
Takšno organizacijsko shemo »Energoinvesta« je predložila ameriška firma »McKinsey«, ki je specializirana za to vrsto poslov in ima svetovni ugled.

Politika prihodnosti

V »Energoinvestu« se zavedajo, da vse to ne bo šlo tako enostavno in brez odporov. Vendar, praksa naj pokaže rezultate.

»Energoinvest« združuje 40 samostojnih organizacij združenega dela, ki so razmetane po vsej Jugoslaviji. Ravno to heterogenost naj nova organizacijska shema »umiri« in koordinira s programom podjetja ter omogoči čim funkcionalnejše delovanje.

Dejstvo je, da so »Energoinvestove« ambicije velike in računajo, da se bosta v teku naslednjih petih let povečali vrednost in obseg proizvodnje za pet do šestkratno. Pomembno je tudi to, da gre že sedaj polovica proizvodnje v izvoz, pri čemer obstaja obveznost, da se to razmerje (Dalje na 7. strani)

Počitniški dom v Trenti je kljub znižanju prometa pokrtil v letošnjem letu vse stroške z amortizacijo in ustvaril 10% ostanek dohodka. Z dobro in pravočasno propagando pa bo obisk v prihodnjem letu lahko večji

Ugodno poslovanje Počitniške skupnosti ISKRA v letu 1970

Poslovanje Počitniške skupnosti iz leta v leto napreduje. Izboljšujejo se pogoji letovanja naših delavcev. Posebno izboljšujemo pogoje letovanja ob morju, kamor smo v zadnjih letih vlagali vsa razpoložljiva denarna sredstva. Tako smo obnovili in nabavili novih osnovnih sredstev v le-

tošnjem letu za 59.400,00 ND in sicer:

Počitniški dom v Poreču

Nabava novega velikega plinskega štedilnika, friteze, stroja za ljupljenje krompirja, pralnega stroja, hladilnika in roštilja. Izvršili smo tudi razna popravila na strehi in izdelali plinsko napeljavo.

Kamp MIR Dugi otok

Zgradili novo cisterno za pitno vodo, nabavili nov hidroglicer za nabavo hrane v Zadru, kupili roštilj, popravili nekaj šotorov in prepleskali vse šotore.

Iz gornjega prikaza je razvidno, da smo nakup osnov-

nih sredstev vračali v iste domove, kjer so bila sredstva ustvarjena v prejšnjem letu.

Tričetrtletni obračun počitniške skupnosti ISKRA je pokazal v letu 1970, da smo dobro poslovali kljub nižjemu prometu od lanskega leta, kar kažejo naslednje številke: promet 1969. leta 786.562,10, v letu 1970/3 pa 748.681,90 N din.

Številke kažejo, da je bil promet nekoliko nižji, vendar še ni konec leta. Poslovanje počitniške skupnosti se odraža v kvalitetni spremembi, kar je razvidno iz naslednjih podatkov:

Rezultati poslovanja v primerjavi z letom 1969:

	leto 1969	leto 1970/3
Materialni stroški	552.432,29	383.024,74
Izplačani OD	146.750,80	223.021,05
Amortizacija	27.978,75	62.646,41
Skupaj stroški	727.161,84	668.692,20
Ostanek dohodka	59.400,26	79.989,70
Skupen promet	786.562,10	748.681,90

Primerjava med letom 1969 in 1970 je pokazala, da smo močno znižali materialne stroške v letu 1970, občutno pa smo dvignili izplačilo OD. Pri tem moramo pripomniti, da so v izplačilu OD obračunani tudi izplačani OD uprave PS, kar v prejšnjih letih ni bilo. Obračun amortizacije v prejšnjih letih ni bil izvršen v 9-mesečnem obračunu. Sredstva, ki so prikazana kot strošek amortizacije, so bila samo začasno razporejena.

Ostanek dohodka je za 34% večji od lanskega leta. Ta rezultat smo dosegli z učinkovitejšo kontrolo poslovanja in vestnega dela zaposlenih.

Ce obravnavamo te rezultate ločeno po domovih moramo priznati, da je dom v Poreču najuspešnejši v letu 1970. Tudi kamp MIR na Dugem otoku je posloval rentabilno. Največje presenečenje pa nam je pripravil dom v Trenti, ki je kljub znižanju prometa pokrtil vse svoje stroške vključno z amortizacijo in ustvaril ostanek dohodka 10%. Dom na Bledu izkazuje 25.914,16 N din izgube.

Navedeni rezultati se bodo do konca leta nekoliko spremenili, ker niso še vsi stroški v tem obračunu zajeti. Ce to upoštevamo, bo rezultat še vedno ugodnejši od lanskega leta.

Uprava PS

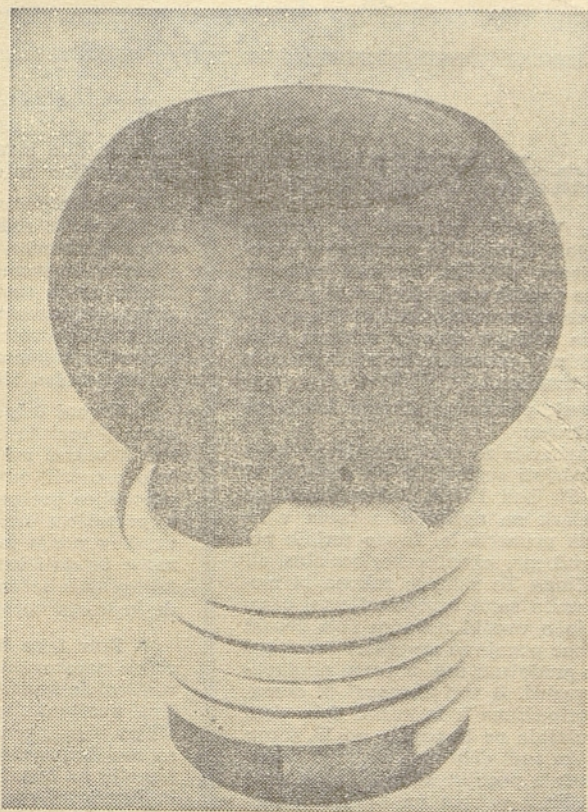
»ELEKTROMOTORJI« »ZELEZNIKI«

Kavni mlinček »Major«

Da bi zadovoljila različne okuse potrošnikov, je Iskri na tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Zelezniki razširila svoj izbor kavnih mlinčkov še na nov model. Tako ima tovarna v svojem programu že 7 tipov kavnih mlinčkov različnih barv in oblik.

Kavni mlinček MAJOR je izdelan po novih zamislih, ki združujejo funkcionalnost z elegantno in sodobno obliko. Na zgornjem delu je prozoren pokrov, skozi katerega lahko opazujemo mletje kave, ki služi hkrati za avtomatski varnostni izklop. Za vklop mlinčka zadošča rahel pritisk na pokrov. Podstavek mlinčka je originalno oblikovan, tako da lahko nanj navijemo priključno vrvico, kadar mlinček ne rabimo.

Mlinček je dvojno izoliran in ustreza zaščitnemu razredu 2. Poseben kondenzator je predviden za preprečevanje radiofrenkvenčnih motenj v okolici. Mlinček MAJOR zmelje temeljito in enakomerno 40 g kave v nekaj sekundah.

Načrtovanje na japonski način

Med mnogimi paradoksi Japonske je tudi dejstvo, da je patriarhalno nastrojena japonska družba manj avtoritativna od evropske. To velja posebno za gospodarstvo in znotraj njega za podjetja. Če se spomnimo npr. na Nemčijo, v kateri se razvija sistem vodenja, ki temelji na sodelovanju, kako izvajajo timsko načrtovanje ipd., potem ne moremo mimo japonske — že zdavnaj vpeljane — distribucije odgovornosti.

Pristojnosti so na Japonskem veliko bolj decentralizirane in bolj »pahljačaste« kot pri nas. Tistemu, ki je bil poslovno na Japonskem, se mu je zdelo v začetku smešno njihovo prizadevanje, da bi čimpreje zamenjali vizitke. Na njih je z veliko pedantnostjo napisano, kakšen položaj ima kdo v poslovni hierarhiji podjetja, čemur pri nas ne posvečamo prevelike pozornosti. Japonci se ne zadovoljujejo s pojmom »direktor«, »predsednik«, »direktor sektorja« ipd., marveč točno določijo kateri podatki so jim potrebni.

Za tem navidezno prestižnim drobnjakarstvom tičijo — za njihove pojme — važni podatki o poslovni situaciji v podjetju, o učinkovitosti posameznikov itd. Za Japonca je pomembno vedeti, kakšen položaj ima posameznik in kakšna je njegova odgovornost, pa četudi ima podrejeni položaj.

Kadar se na Japonskem pogajajo, sedi za mizo najmanj deset Japoncev nasproti enemu Evropejcu ali Amerikancu. V pogovorih raztegujejo konkretna strokovna vprašanja na take maratonske raz-

dalje, da gre to partnerjem »na živce«. Japonskih pogajalcev je toliko zato, ker je pri njih pristojnost enega Evropejca ali Amerikanca razdeljena na pristojnosti desetih Japoncev. Ta deseterica odloča potem kot »tim«. Zaradi te razdrobljenosti glede pristojnosti je tudi planiranje v proizvodnem procesu mnogo daljše kot v Evropi. Planirati določeno zgradbo pomeni načrtovati od prve lopate do zadnjega priključka električne razsvetljave ali barve tapet. Toda to »zamujanje« se potem obilno poplača v proizvodnji.

Razlike med japonskim in npr. nemškim podjetnikom so zelo velike. Zaradi osebnih zvez in lojalnega razmerja odzgoraj navdol in narobe, se pri Japoncih ni mogla razviti atmosfera ostrega zapovedovanja in uboganja. Stališča podjetnikov ni mogoče tako lahko vsiliti tistim, ki so soodgovorni za izvedbo. Nasprotno, zaradi odgovornosti, ki gre do dna in zaradi razširjene prakse odločanja v velikem krogu soizvajalcev, lahko tudi sodelavci predložijo tudi svojo sodbo podjetniku o določenih zadevah. Brez podpisanih poslovnih protokolov je pri njih močno napredovala »poslovna demokracija«: v glavnem zaradi njihovih poudarjenih medčloveških odnosov.

Kot narod sodijo Japonci med najmlajše poslovne narode, toda pri njih imajo v rokah krmilo pravzaprav »starci«: ponavadi kot predsedniki delovnih organizacij. V Nemčiji bi postali ti ljudje v najboljšem primeru častni predsedniki. Organizacijskim

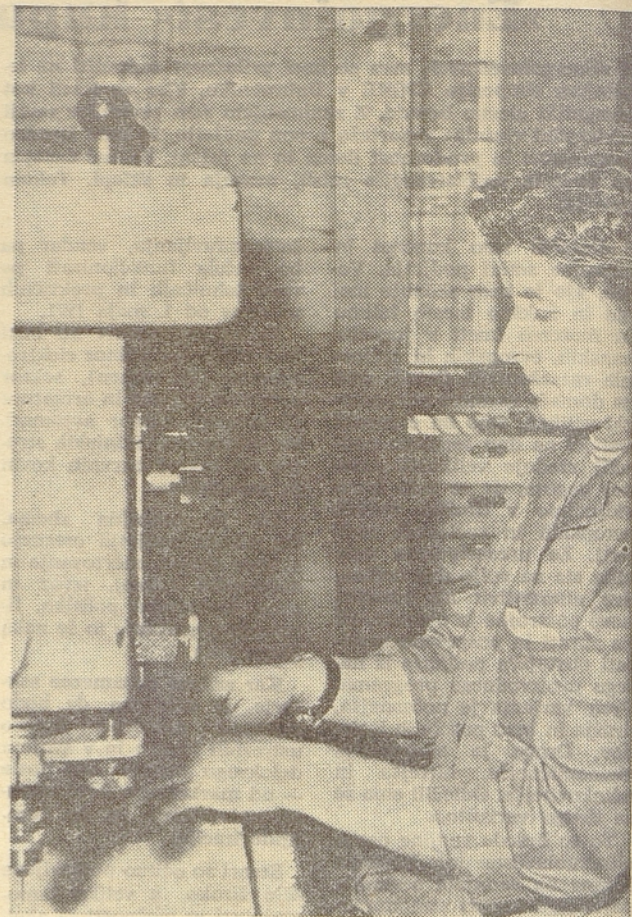
odborom za Olimpijske igre 1964 so tudi predsedovali sedemdesetletniki, ki so bili tudi na čelu organizacije Svetovne razstave v Osaki. Če obiščete koga od teh ljudi, boste pomislili, da se njihova poslovna praktična dejavnost izčrpava v srkanju nekaj čaš zelenega čaja. Toda naloga teh »starcev« je vsklajevanje dela odgovornih vodilnih delavcev. Ti seniorji so bolj podobni sodnikom z velikimi življenjskimi izkušnjami kot pa podjetnikom v evropskem smislu.

»Če bi to reč gnali do skrajnosti« — meni neki japonski sociolog — »bi bil predstojnik lahko nesposoben in bedak, toda vodenje podjetja bi vzlic temu ustrezalo. In zares, pokazalo se je, da je bolje, če predsednik ni genij. Kajti če predsednik ostroumno razsoja in vodi posle zelo spretno, zmanjšuje istočasno pomen podrejenih: posledica je odtujevanje med predpostavljenimi in podrejenimi.

Na Japonskem pravzaprav ni »velikih« ljudi v evropskem smislu. Kdo bi lahko brez velikega premišljevanja navedel velikega japonskega državnika tega stoletja? Srečujemo veliko poprečnežev in malo »lumenov«. Inozemec, ki pozna japonsko gospodarstvo, zastoj išče velike »bose« in strahovite bogatine, ki učinkujejo na fantazijo. Na Japonskem bi Cezar ne imel nobenega uspeha, kajti bil bi preveč genialen, a premalo prvi med enakimi.

To velja tako za politike kot za podjetnike.

-Mi

Obrat MEHANIZMI Lipnica — Tudi v produkciji so v večini zaposlene ženske. Na sliki: Tov. Francka Krmelj pri vrtalnem stroju

DOPISNIKI!

Poročajte nam o devetmesečnem poslovanju.

Uredništvo

Stanje varstva pri delu ni zadovoljivo

PREDLOGI REPUBLIŠKEGA INŠPEKTORJA DELA

Glede na ugotovljeno stanje varstva pri delu ter ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti v izvajanju predpisov varstva pri delu, je treba za izboljšanje tega varstva podvzeti naslednje:

1. Dosedanji pregledi organizacij so pokazali, da pomanjkanje kriterijev za delovna mesta s povečano nevarnostjo za poškodbe in obolenja povzročajo organom inšpekcij dela pri nadzorstvu občutne težave. Zato je nujno za delovna mesta s posebnimi delovnimi pogoji določiti kriterije in posredovati, da se to uredi s predpisom. Prav tako je potrebno, da republiški sekretariat za zdravstvo izda pravilnik o načinu in postopku za opravljanje zdravniških pregledov po 35. členu zakona o varstvu pri delu.

2. Organi inšpekcije dela bodo morali poostri nadzorstvo in skrbeti za večjo strokovnost in zakonitost pri uporabi predpisov s področja varstva pri delu.

3. Na področju zdravstvenega varstva so potrebni izvršilni predpisi po 5. členu republiškega zakona o varstvu pri delu, s katerim bi se uredilo, kaj se smatra za prehod na drugo delo oziroma kaj se šteje, da je delavec prešel na drugo delo po prvem odstavku 5. člena navedenega zakona in katere bolezni je šteti za hujše bolezni v smislu prvega odstavka 5. člena nave-

denega zakona. V obeh primerih je obvezen zdravniški pregled. Nadalje je potrebno z republiškim predpisom določiti opremo oziroma sredstva za prvo pomoč v omarih prve pomoči tako, da bo vsebina omari standardizirana. Sicer je določena vsebina omari oziroma njih oprema prepuščena posameznim zdravstvenim zavodom ali zdravnikom.

4. Za izboljšanje posebnega varstva žensk sta potrebna dva ukrepa:

— zaostri kriterije za odobravanje nočnega dela žensk in izdajati soglasje le ob pogojih, ki jih predvideva 54. člen TZDR. Zakon dovoljuje razporeditev delavk na nočno delo razen v izjemnih, občasnih primerih le, če »to terjajo posebno resne družbene, ekonomske, socialne ali podobne okoliščine.« To zahtevo zakona bi morali upoštevati razen same organizacije vsi organi, ki soodločajo o uvedbi nočnega dela žensk;

— med posebne pogoje za zaposlitev žensk pri nočnem delu je predpisati tudi obvezen predhodni zdravniški pregled. S tem ukrepom bi dosegli, da bi bila pripuščena k nočnemu delu tista delavka, ki izpolnjuje ne le pogoje po 53. členu TZDR, ampak jim tudi delo na določenih delovnih mestih v nočnih pogojih ne more povzročiti škodljivih posledic z ozirom na njihove psihofizične posebnosti. To prakso že izvajajo organizacije tekstilne industrije, kjer je nočno delo žensk najbolj razširjeno.

5. Organi inšpekcije dela se morajo pri pregledih bolj angažirati na vprašanih invalidov dela (zaščiti invalidnih delavcev, njihova pravilna zaposlitev in drugo).

6. Spričo porasta nesreč pri delu morajo organi inšpekcije dela v okviru danih pooblastil poostreno ukrepati v primerih kršitev varnostnih ukrepov in normativov, čeprav ni bilo težjih posledic, zlasti tam, kjer se ugotovi prekomeren porast pogostnosti in resnosti nesreč. Tu je opraviti tudi kontrolne preglede ali take organizacije odpravljajo nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so neposreden ali posreden vzrok nesreč.

7. Organi inšpekcije dela morajo prvenstveno opraviti preiskave vseh smrtnih, hujših in kolektivnih nesreč pri delu. Dejavnost pregledov morajo usmeriti predvsem v organizacije, kjer je ugotovljen prekomeren porast pogostnosti nesreč v preteklem razdobju. Na podlagi ugotovitev vzrokov stanja je v sodelovanju z organi organizacije izdelati ustrezne preventivne ukrepe. Šele ko opravijo te naloge lahko vršijo ostale preglede in druga opravila.

8. Prav tako bi se morali tudi zavodi za socialno zavarovanje bolj aktivno pojavljati v preventivni dejavnosti varstva pri delu. S podrobnejšimi analizami nesreč po posameznih panogah ali po ožjih posameznih področjih naj bi zavodi za socialno zavarovanje opozarjali delovne organizacije na izsledke takih analiz in na opustitve in pomanjkljivosti, ki so bile s tem v zvezi. S tem bi bilo tudi mnogo pomagano organom inšpekcije dela pri njihovem preventivnem ukrepanju.

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

ELEKTROMECHANIKA SKLEPI 10. SEJE POT

● Poslovni odbor je obravnaval predlog plana proizvodnje tovarne za leto 1971, ki je primerjavi z letošnjim predvidena 13,7% fizično povečanje proizvodnje.

Njegova vrednost znaša
— skupna proizvodnja 411.389.000,00
— eksterna proizvodnja 398.014.000,00 din

● Povečano proizvodnjo v letu 1971 bo zagotovljen večji ostanek dohodka le pod pogoji:

— da se bodo zmanjšali stroški proizvodnje z ustrežnejšo tehnologijo in racionalno uporabo materiala

— da se glede na večji obseg proizvodnje z Iskra Commerce na najugodnejši način uredi vprašanje odstopljenih rabatov, ker se ob višji proizvodnji lahko roba plasira ceneje

— da se ustrezno zvišajo cene našim proizvodom zaradi podražitve surovin.

Zato poslovni odbor naroča vodstvu tovarne in strokovnim službam, da pri realizaciji planov in sklepanjih pogodb to upoštevajo.

Nadalje poslovni odbor opozarja obrate, da mora lansiranje njihove proizvodnje potekati točno po planu in da bo vsako odstopanje štetu za hujšo kršitev delovne discipline.

● Poslovni odbor je obravnaval plan izvoza tovarne za prihodnje leto, v vrednosti \$ 937.869 ali 74.223.362,00 din.

● Poslovni odbor je sprejel na znanje poročilo o finančnem stanju tovarne v obdobju od 7. septembra do 20. oktobra 1970.

● Na predlog družbeno političnih organizacij tovarne je poslovni odbor ponovno razpravljaval o vprašanju discipline na vseh nivojih in področjih v tovarni. Ugotovil je, da je bilo kljub številnim sklepom storjenega v tej smeri zelo malo. Ker si poslovni odbor ne more predstavljati, kako bomo v prihodnje še uspešno poslovali, če se stanje na področju discipline ne bo izboljšalo, je sklenil:

— vodilni delavci in prek njih ostali vodstveni kader so osebno odgovorni za disciplino in dosledno izvajanje delovnih dolžnosti vseh zaposlenih v svojih obratih in službah;

— najodločneje je treba zaostri vprašanje osebne odgovornosti vsakega posameznika;

— poslovni odbor zahteva od odbora za disciplinske zadeve, da proti kršilec disciplinskih predpisov in delovnih dolžnosti najostreje postopa, vključujoč tudi izključitev iz tovarne;

— poslovni odbor predlaga, da organizacije ZK, sindikata in zveze mladine pripomorejo in prispevajo k izboljšanju discipline v tovarni, s tem da vplivajo na svoje člane, da zavestno izpolnjujejo delovne naloge.

● Poslovni odbor zadolžuje kadrovske službe, da pripravijo pregled dela delavcev, ki imajo mesečnih dohodkov manj kot 500,00 din. Za tiste delavce, ki ne dosega večjega osebnega dohodka zaradi svoje malomarnosti, naj se uvede ocenjevanje delovnih sposobnosti in v končni konsekvenci odpoved delovne razmerja.

Klic brez odgovora

Teško je naštetiti vse rezultate integracijskih gibanj, ki so preplavila naše gospodarstvo. Pogovori, analize, sugestije torej niso ostali brez učinka in prišel je čas za njihovo uresničenje. Istočasno so zabeležili tudi nekaj dezintegracij, ki v nobenem primeru niso pravilo, temveč s svojo izjemnostjo potrjujejo pravilnost nekega procesa, ki ga ni moč uresničiti z dekreti in ki se uspešno odvija samo na temeljih dejanskih potreb.

Združenje beograjskega »Jugostroja« s sarajevskim »Energoinvestom«, subotičkega »Severa« z zagrebškim »R. Končarjem« in še veliko drugih potez potrjuje še eno pravilo — da se delovni kolektivi obračajo k dejanskim interesom in da svojo politiko usmerjajo v skladu s potrebami enotnosti našega tržišča in delitve dela na mednarodni podlagi.

V beograjskem »Jugostroju« so na primer sestavili cele študije, s ciljem, da najdejo najboljši odgovor na vprašanje — s kom se združiti? Zadnja alternativa je bila: ali z enim od beograjskih podjetij, ali pa s sarajevskim »Energoinvestom«. Pritegnila je druga alternativa, v glavnem zaradi tega, ker bi združitve z »Energoinvestom« pomenila največje možnosti glede nadaljnjega razvoja podjetja na znanstveni podlagi.

Ta primer (ki ni osamljen) prav tako potrjuje dejstvo, da so začeli dajati znanstvenemu in strokovnemu delu pravo mesto in da se usoda nekega podjetja ne kroji »po stricah in sorodstvu«, temveč na podlagi eksaktnih kazalcev.

Toda, ko se na eni strani veselimo takšnih in podobnih potezah, se moramo po drugi strani vedno resneje zamisliti nad problemom kadrov, ki naj podprejo vse te pozitivne tendence in pomagajo, da se doseže končni cilj — povečanje delovnih rezultatov. Eden od »najglasnejših« primerov te vrste je tisti iz Kosovske Mitrovice, kjer se na konkurz rudnika »Trepča« za 60 inženirjev ni oglašil nihče!

Organizacije inženirjev in

tehnikov so si zelo prizadevale, da bi se proces integracije razširil in nedvomno so obstoječi rezultati tudi delno njihova zasluga. Organizacije so se angažirale tudi v vprašanju pripravnikov in veliko pripomogle k ustreznim ukrepom družbe. Zaradi tega smo prepričani, da bi dobili tudi problem integracij svoja prava razmerja, če bi mu organizacije inženirjev in tehnikov posvetile večjo pozornost kot dosedaj.

Mi-

»Energoinvest« kupuje pamet

(Nadaljevanje s 5. strani) povečuje vzporedno z rastjo proizvodnje.

Hierarhija in hierarhična razmerja.

Veliko njih je to organizacijsko shemo sprejelo kot dobro potezo in kot nekaj, kar obljublja napredek in boljše funkcioniranje. Toda istočasno se je postavilo vprašanje hierarhije in hierarhičnih razmerij v tako velikem in raznolikem podjetju.

Te pomisleke je rešil glavni direktor inž. Emerik Blum: »Kadar gre za samoupravno strukturo v novih razmerah, je potrebno v prvi vrsti določiti nujno tehnologijo procesov v organizaciji podjetja. Na tej podlagi je treba — upoštevaje tudi druge elemente, ki so potrebni za odločanje — ustvariti novo samoupravno strukturo podjetja. Pri tem bo potrebno likvidirati vsako hierarhično

razmerje med samoupravnimi organi. Delavski svet podjetja ne more biti na primer nadrejen delavskemu svetu tovarne.

To praktično pomeni, da bodo s sredstvi razpolagali tisti, ki so jih ustvarili.

To so na splošno povedano elementi pomembne poteze v »Energoinvestu«.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

9. Delovne organizacije naj bi revidirale svoje pravilnike o varstvu pri delu in druge splošne akte o varstvu pri delu in jih uskladile z vsemi pravnimi osnovami o varstvu pri delu, ker se je v večini primerov pokazalo, da so ti akti pravno zelo slabo obdelani in dokumentirani. Razen tega je potrebno, da se splošni akti o varstvu pri delu v delovnih organizacijah dopolnijo z ustreznimi določbami novih predpisov o varstvu pri delu.

10. Ker konec leta 1970 poteče skrajni rok za uskladitev organizacije služb za varstvo pri delu s določbami temeljnega in republiškega zakona o varstvu pri delu, morajo delovne organizacije ukrepati, da bi se do konca letošnjega leta zvedla pravočasno predpisana uskladitev.

S tem v zvezi morajo osebe, ki poklicno delujejo v službah za varstvo pri delu kot kvalificirani varnostni delavci ali pa ki te naloge opravljajo poleg drugega dela, opraviti do kraja letošnjega leta poseben strokovni izpit iz varstva pri delu.

11. Izdelati je treba profile in učne načrte za vse vrste in ravni naših šol, da bi se s tem moglo čimprej uvesti predmet iz varstva pri delu v vse naše šole, kot to zahteva 10. člen temeljnega zakona o varstvu pri delu.

12. Nujno potrebno je, da se izda enoten postopek in način vzgoje, izobraževanja in preverjanja znanja iz varstva pri delu za osebe na delovnem mestu. Tak postopek in način oziroma program vzgoje ne bi smel biti preveč splošen in bi se moral čimbolj približati delovnemu mestu osebe na delu.

13. Na podlagi tako izdelanega enotnega programa vzgoje in izobraževanja naj bi vsaka de-

lovna organizacija pripravila in izdelala svoj postopek in način vzgoje in ga prilagodila svojim specifičnim potrebam.

14. Delavske univerze in skupnosti obrtnikov v posameznih krajih se morajo bolj aktivno in konkretno angažirati v pomoči malim obrtnim organizacijam in zasebnikom v vzgoji in izobraževanju iz varstva pri delu.

15. Z ozirom na to, da ima učni program višje tehnične varnostne šole v Zagrebu po naših ugotovitvah premalo tehničnih predmetov, je nujno potrebno priti z vodstvom te šole v kontakt in jo opozoriti, da absolventi te šole nimajo zadostnega tehničnega znanja in da bo to samo v škodo študentom te šole, med katerimi jih je tudi precej iz naše republike.

16. Nujno je potrebno revidirati pravilnik o periodičnih preizkusih delovnih priprav in naprav ter o periodičnih preiskavah kemijskih in bioloških škodljivosti in mikroklima iz leta 1967, ker tega pravilnika ni mogoče izvajati zaradi prevelikega obsega delovnih priprav in naprav, ki jih morajo po tem predpisu preizkušati pooblaščen strokovni zavodi za varstvo pri delu.

17. Čim prej je treba rešiti vprašanje nadaljnje obstoja in dela nitratnih kopeli v delovni organizaciji IMPOL v Slovenski Bistrici. To vprašanje je bilo načeto že več kot pred enim letom.

18. Za naše ladjedelništvo v Primorju je nujno potrebno čim prej rešiti vprašanje glede lokacije te dejavnosti ob naši obali, da bi ta panoga lahko pričela z obnovami in sanacijami izredno zastaranih objektov in naprav.

19. S področja predpisov o električnem toku je treba urediti status S-komisije v Zagrebu v zvezi z določbami temeljnega zakona o varstvu pri delu in republiškega zakona o varstvu pri delu, glede pooblastila, ki bi ga morala imeti S-komisija ali druga ustanova za področje S-naprav. Prav tako je treba rešiti vprašanje, kje naj se usposablajo delavci električarji za dela na S-napravah in kdo naj izda takim delavcem potrdilo o usposobljenosti za delo na S-napravah.

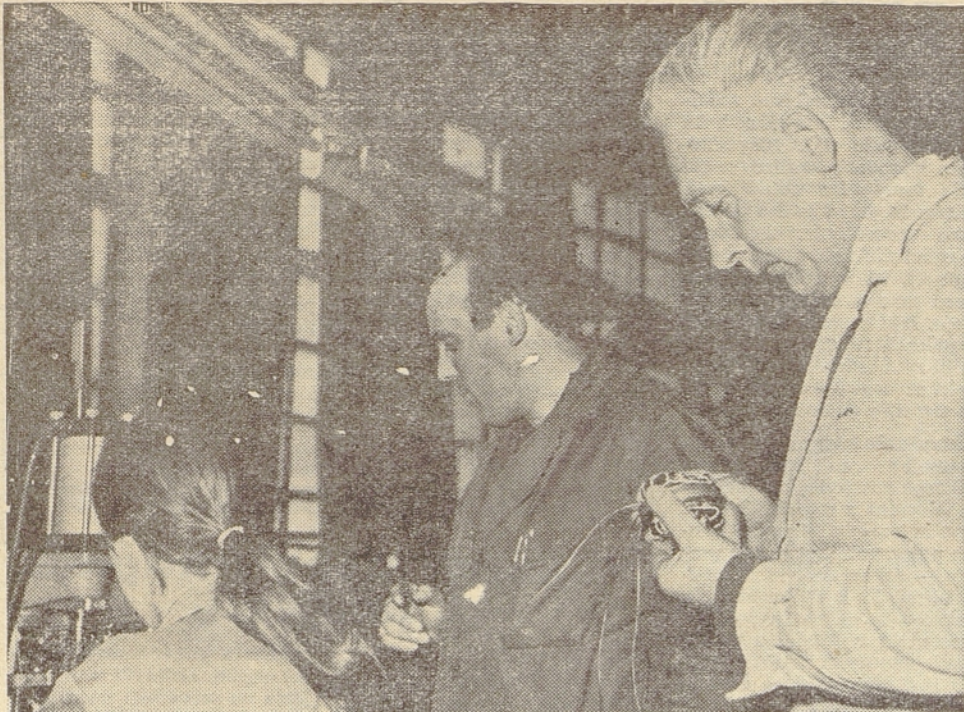
20. Glede nadzora nad delovnimi pogoji pri uporabi vnetljivih snovi je treba jasneje opredeliti razmejitve med organi inšpekcije dela in organi za notranje zadeve, da bi se s tem preprečila dvotirnost pri nadzoru delovnih pogojev.

21. Zaradi izredne zastarelosti veljavnega pravilnika o varstvu pri delu na ladjah je nujno potrebno, da se ta pravilnik revidira in dopolni.

22. Uvesti je treba sistem kontrole nad trgovsko mrežo, ki nabavlja in prodaja delovne priprave in naprave, ter sredstva za osebno varstvo.

23. Zdravstvena služba bi morala čim prej opraviti specialistične preglede vseh tistih delavcev, ki so izpostavljeni prevelikemu ropotu in vibraciji ali preveliki zaprašenosti in zaplinjenosti v delovnih prostorih, da bi se na ta način lažje ukrepalo v primeru potrebe.

24. Še vedno menimo, da bi bilo treba nad delom zavodov uvesti ustrezno kontrolo, ki naj bi ugotavljala, ali zavodi delajo v skladu z danimi pooblastili in ali so njihove javne listine izdane po veljavnih predpisih.

Posnetek iz montažnega oddelka v tovarni »Elektromotorji« Zelezniki

Pisma bralcev

ALI RES TAKO NIZKI OSEBNI DOHODKI?

Tov. urednik!

Malo pozno se oglašam. Že nekajkrat sem se pripravljala k pisanju, pa me vedno kaj zmoti. Sicer pa k stvari: Gotovo se še spominjate RTV oddaje, kjer je bil razgovor s predstavniki Iskre ter nekaterimi delavkami v proizvodnji. Govorilo se je predvsem o samoupravljanju, hkrati pa so bila sprožena tudi vprašanja o osebnih dohodkih. Zelo me je začudil odgovor neke tovarišice iz ene izmed ljubljanskih tovarn, ki je rekla,

da je neka delavka prejela v preteklem mesecu le 40.000 S din OD. Ker so to izredno nizki dohodki, in če je tako kot mislim, bi moral tisti, ki je stavljala vprašanja pri tako delikatnih vprašanjih na tak odgovor dosledno vprašati, če so v odgovoru mišljeni čisti OD, ali pa z odbitkom raznih kreditov ipd.

D. P. Kranj

Odgovor: Uredništvo je na vprašanje dobilo naslednji odgovor: Delavka, ki je odgovarjala na vprašanje je v naglici povedala le končno izplačilo, t. j. z odbitkom

vseh kreditov, kajti mesečno izplačilo OD mišljene delavke znaša v povprečju 70.000 S din. Kot vse kaže, se je izpraševalec s prvim odgovorom, da je prejela le 40.000 S din, zadovoljil oz. v naglici, kot se pri takih snemanjih dogaja — ni pomislil, da bi staval še drugo vprašanje, ki bi razčistilo dilemo med izračunanimi OD in stvarnim izplačilom, ki so lahko dokaj manjši zaradi kreditov, boleznin ipd.

Zahvaljujemo se za interes in prosimo da nas tudi v bodoče opozarjate na dogodke, kjer lahko netočno stavljeno vprašanje sproži odgovor, ki lahko privede gledalca oz. poslušalca do napačnih zaključkov. Uredništvo

POZDRAV OD VOJAKOV

Oglašam se iz Sombora, kjer služim vojaški rok. Zahvaljujem se za pošiljanje glasila »Iskra«, prek katerega sem seznanjen z dogodki v kolektivu, kjer sem bil na praksi v času šolanja na poklicni šoli. Teško pričakujem vsako številko glasila, saj obravnavate vse uspehe in težave, s katerimi se soočate v poslovanju.

Vsem članom obrata »Orodjarna« v Kranju pošiljam lep pozdrav in jim želim čim več delovnih uspehov!

Martin Brce
V. P. 3065/22
Sombor, Srbija

25. S tem v zvezi je treba izvesti revizijo vseh izdanih pooblastil zavodom, ker se je pokazalo, da so ta pooblastila na nekaterih mestih pre malo precizna.

26. Vsi strokovnjaki zavodov, ki se poklicno ukvarjajo z varstvom pri delu, ali pa ki te naloge opravljajo poleg drugega dela, morajo do konca leta 1970 opraviti predpisani strokovni izpit iz varstva pri delu.

27. Vsi zavodi za varstvo pri delu kot tudi zdravstveni zavodi za varstvo pri delu, ki se bavijo z varstvom pri delu, morajo ustanoviti in stalno vzdrževati svoje študijske objekte, kjer bodo opravljali znanstvene preiskave ter spremljali domače in tuje dosežke na področju varstva pri delu.

Zavodi za varstvo pri delu bi morali tudi bolj vestno skrbeti za publicistično in progandno dejavnost s področja varstva pri delu, da bi bil na ta način sproti obveščeni in seznanjeni z novostmi čim širši krog delavcev v delovnih organizacijah.

28. Zavodi za varstvo pri delu bi se morali bolj vestno in odgovorno vključevati v sistem izobraževanja, izpopolnjevanja in preverjanja znanja iz tvarine varstva pri delu. S tem v zvezi bi se morali posamezni zavodi bolj samoiniciativno povezovati tudi z drugimi zavodi.

29. Zaostriiti je treba tudi odgovornost zavodov za opravljanje svojega dela in dati organizacijam možnost pritožbe v primerih če so bile storitve slabo opravljene.

30. Nujno je potrebno rešiti tudi vprašanje zmernejšega zaračunavanja zavodov za opravljene storitve. Računi bi morali sloneti na jasnejših osnovah, ki bi bile delovnim organizacijam v vsakem primeru lahko razumljive.

Tridnevni izlet v Češkoslovaško

Nudimo vam izredno priliko, da si ogledate lovske revirje v ČSSR, da lovite v teh loviščih in preživite tri dni v ČSSR v prijetnem društvu. Poleg tega organiziramo ogled znamenitosti mesta Brna in okolice. Lovišča so polna divjadi.

Počitniška skupnost ISKRA organizira v sodelovanju s tovarno METRO Blansko

Lovski izlet v ČSSR

20. nov. — 23. nov. 1970

Program:

PETEK, 20. novembra 1970

Odhod iz Ljubljane (Trg revolucije) ob 4. uri zjutraj, iz Kranja pa ob pol petih (Iskrina restavracija pri mostu). Prehod v Avstrijo prek Ljubelja, v Češkoslovaško pa prek mejnega prehoda Mikulov (ob 14. uri). Med potjo od meje do Brna ogled gradu RAJEC, nadaljevanje poti v Brno, kjer bo večerja in prenočišče.

SOBOTA, 21. novembra 1970

Lovski pogon na zajce in fazane okoli 60 km od Brna. Kosilo in večerja bosta na terenu. Vključene bodo tudi lovske navade in običaji. Vsak lovec lahko vzame s seboj 100 nabojev municije. Poleg tega ima vsak lovec pravico, da ustrelji zase 2 zajca ali fazana. Skupaj se lahko udeleži tega lova 25 lovcev. Ker ima avtobus 45 sedežev so vabljeni tudi spremljevalci oz. izletniki. Kolikor se le-ti ne bodo udeležili lova, bo zanje organiziran drugi program.

NEDELJA, 22. novembra 1970

Ogled mesta Brna in okolice in njihovih znamenitosti.

PONEDELJEK, 23. novembra 1970

Prosti dan za nakupe v Brnu. Po kosilu odhod v Jugoslavijo (prek Dunaja).

CENA IZLETA:

Prevoz s avtobusom in bivanje v ČSSR 380,00 din. Za lovce, ki bodo lovili pa še 330,00 din na osebo. V tej ceni je vključeno:

- cena lovske karte,
- cena za odvzem divjadi,
- honorar za lovske gonjače,
- za lovske navade in običaje.

Vsak lovec mora poleg plačila takoj dostaviti naslednje podatke:

- a) ime in priimek udeleženca lova,
- b) rojstni podatki in stanovanje,
- c) številka potnega lista,
- č) številka puške, marka in kaliber.

Vsi podatki so potrebni za lovsko karto v ČSSR. Zaradi visoke cene za lovce smo prosili za znižanje.

Rok prijave je možen le do vključno 10. nov. 1970. Organizator si pridržuje pravico, da izlet odpove kolikor ne bo dovolj prijavitelcev. Vsak udeleženec prejme v Brnu 600 KčS proti kasnejšemu plačilu. Nakup KčS je zelo ugoden 1:3.

Vsak udeleženec mora obvezno vplačati celotne stroške izleta pri vpisu, ravno tako morajo lovci pred odhodom vplačati skupne stroške lova.

Vsak udeleženec mora biti obvezno cepljen proti koleri in imeti potrjeno cepljenje.

Avtobus bo imel oštevilčene sedeže, zato opozarjamo udeležence, da se takoj prijavijo.

REZERVACIJE SPREJEMA POČITNIŠKA SKUPNOST NA TEL. 55-898 LJUBLJANA.

UPRAVA PS ISKRA

»Avtoelektrika« Nova Gorica

Cepljenje proti gripi

Na zadnji seji je upravni odbor Iskrine tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici posvetil posebno pozornost zdravju članov kolektiva. Ker nevšečna gripa vsako leto položi dokaj članov na bolniško posteljo, kar povzroča številne težave v proizvodnji, je upravni odbor tovarne sprejel sklep, da se vsi

člani obvezno cepijo proti gripi, kar bo opravila zdravniška ekipa. Cepljenje bo trikrat in sicer 23. okt., 13. nov. in 5. decembra.

Dodatno k tej odločitvi je bil sprejet tudi naslednji sklep: Za tiste, ki se ne bodo cepili, se bodo upoštevala določila 2. člena točke 3. pravil-

nika o nadomestilih osebnih dohodkov za 30 dni zadržanosti od dela, ki določajo, da če delavec zboli za gripo in da po lastni krivdi ni bil cepljen, ko je cepljenje proti gripi organizirala tovarna, se mu izplača nadomestilo osebnega dohodka v višini 50 % od osnove za nadomestilo.